

[Broschyren] - 1

Halmstads gjuteri-aktiebolag

Vardagstryck Affärstryck 1800-tal 8:o

National Library
of Sweden

TELEGRAFADDRESS:

GJUTERIBOLAGET.

**HALMSTADS
GJUTERI-
AKTIEBOLAG**

HALMSTAD.

SVERIGE.

HALMSTAD, JOH. A. SVENSSONS BOKTR.

Hal

Beskrifning

till de af

Halmstads Gjuteri-Aktiebolag,

Halmstad, Sverige,

vid

Köpenhamnsutställningen

år 1888

exponerade artiklar.

Halmstad 1888,
Joh. A. Svenssons boktryckeri
(f. d. Gernandtska boktryckeriet).

Beskrifning

Halmstads Gjuteri-Aktieförsäkring

Halmstad, Sverige.

1888

Köpenhamnsstämmans

1888

exponerade artiklar.

Halmstad 1888.

Joh. A. Svenssons boktryckeri

(L. A. Gernandts boktryckeri)

9:de sektionen.

Gräddtunna af 1:ma ek med galvaniserade band. Rymd 75 kannor = 195 liter.

Pris pr st. Kr. 16: 50.

Tjerna för maskinkraft af 1:ma ek samt galvaniserade band och beslag, upphängd i ett statif af jernrör med gjutna mellanbalkar, som bilda lagergångar för axeln med sina remskifvor, och kopplingsmuff med oljsamlare. Genom remledare föres remmen å fasta eller lösa remskifvan efter önskan. Genom upplyftning af kopplingsmuffen blir tjernriset fritt, och kan tjernan då fällas eller stjälpas samt tömmas, lyftas ur statifvet och rengöras.

Förutom att tjerna och statif med tillbehör äro gjorda af 1:ma materiel, får särskildt påpekas att bottnen är infalsad i tjernan med sin hela tjocklek och att slaglarna inuti tjernan äro hvar för sig utarbetade ur ett massivt stycke, som tillika bildar staf uti tjernan. Formerna äro öfverallt, der så varit möjligt, rundade, hvarigenom grädden under arbetet ej slites och tjernan blir lätt att rengöra.

Rymd 100 kannor = 260 liter.

Pris pr st. Kr. 175.

Tjerna för handkraft af 1:ma ek samt galvaniserade band och beslag, stående i ett gjutjernsstatif komplett med utvexling. Tjernan är lätt att draga för en person, och är kvaliteten i öfverensstämmelse med hvad som säges om föregående tjerna.

Rymd 25 kannor = 65 liter.

Pris pr st. Kr. 60.

Smörtråg af hel 1:ma bok med stol af furu. Längd 4 fot, bredd 1' 7".

Pris pr st. Kr. 22.

Smörältningsmaskin, roterande, med bord om 56 tums = 1,385 mm. diameter. Å samma torde bemärkas, att utvexlingarne ligga afskilda från sjelfva bordet, så att stänk af tjernmjölk eller smörlake, som hårdt angripa och fräta gjutgoods, ej komma på dem och således ej heller rost eller dam komma från dem på smöret å bordet. Bordets afstånd från valsen regleras med en skruf vid undre ändan af den vertikala axeln, å hvilken bordet sitter, och kan härigenom passande afstånd erhållas mellan de arbetande yterna för olika beskaffenhet af smöret. Maskinen är försedd med remskifvor och svänghjul med handtag, för att efter önskan kunna drifvas med maskin eller handkraft.

Pris pr st. Kr. 180.

Ostgrepe. *Pris pr st. Kr. 5.*

Ostqvarn med jernstatif. Valsen är af förtennt smidjern och gallret, hvarigenom knifvarne arbeta, af zink. Genom löstagnung af öfverfallen kan hufven aflyftas, så att vals och galler lätt kunna upptagas och rengöras.

Pris pr st. Kr. 40.

Ostpress, dubbel, med s. k. rörliga mellanbottnar, för att på en gång kunna pressa fyra ostar och ändock undvika få ostarne sneda. I stället för de vanliga, långt utspringande häfvarmarne, hvarå belastningen anbringas, är denna försedd med korta sådana, utspringande endast till pressens egen bredd. Vid häfvarmens yttre ända sitter en skifva, och anbringas belastningen å en öfver denna skifva gående ketting. Härigenom erhålles samma kraft å belastningen, som om den vore anbringad å en dubbel så lång häfvarm. Det utrymme, pressen tager, reduceras härigenom till det minsta möjliga.

Pris pr st. Kr. 125.

Ångkamin. Denna är i verkligheten en komplett ångpanna af stålplåt med 12 st. vertikala ståltuber och armatur, bestående af: säkerhetsventil, utblåsningskran, handmatarepump och ångpåsläppningsventil, samt med eldstad af gjutjern. Den är afsedd för mindre mejerier,

som drifvas med häst- eller vattenkraft, och att användas i stället för de vanligen brukliga ånggrytorna af gjutjern. Pannan provvas med ett kallvattentryck af 60 skålp. pr qv.-v.-t. och kan således med säkerhet uppdrifvas till 30 skålp. ångtryck pr qv.-v.-tum. Tillfölje sin relativt stora eldyta, motsvarande c:a 1 hästkraft, är den ytterst lätt att uppelda och genererar mycket ånga med litet bränsle.

I jemförelse med ånggrytorna af gjutjern, å hvilka ångtrycket ej gerna får uppdrifvas högre än till 5 skålp. pr qv.-v.-t., och hvilka genom sin form och sin relativt stora godsstyrka fordra ofantligt mycket mer bränsle, tre gånger så mycket som en ångkamin, samt taga stort utrymme, äro ångkaminerna i alla afseenden fördelaktigare, såsom lemnande med ringa utrymme och litet bränsle stor effekt såväl för vattenkokning med ånga som för basning och rengöring af mejerikärlen.

Hvad slags bränsle som helst kan användas, torf, ved eller stenkol.

Pris pr st. Kr. 240.

Mjölkförvärmare, ny konstruktion. Apparaten består af 3 delar, neml. öfre botten, cylindern och undre botten. Den öfre botten bildar in- och utlopp för mjölken samt utlopp för kondensationsvattnet. Den är genom en nedåt cylindern öppen, u-formad balk afdelad i

tvenne rum. Genom att balken är öppen nedåt fylles den med varmt vatten, och hindrar detta den kalla mjölken, som inkommer i ena rummet, att afkyla den varma, som utgår genom det andra rummet. Bottnen är upptill slutet med ett lock, som fastspännes med en tvärs öfver gående bygel och en skruf med vingmutter. I detta lock sitter en termometer, nedgående i rummet för den afgående varma mjölken, hvars temperatur således der kan direkt afläsas. Från hvardera af omnämde rum i öfre botten nedgår ett system koppartuber genom cylindern till undre botten, som är helt öppen och således medger mjölken, som kommer från ena tubsatsen, att uppgå genom den andra. Den undre bottnen är liksom den öfre slutet med ett lock, som fästes på samma sätt som den öfres. Å undre botten finnes fästad fotställning, som uppbär apparaten, så att affoppsröret i öfre botten kommer till lagom höjd, för att direkt å samma tillskrufva mjölkrör och kran till separator. I undre botten äro ingängade tvenne kranar för att dels kunna efter slutadt arbete tömma apparaten från mjölk och om så önskas äfven från vattnet som fyller cylindern. Sistnämde är gjord af koppar, jern eller stålplåt och fastlödd vid de båda bottenarne och bildar rum för vatten samt är genom en vägg, gående emellan tubsatserna till ett par tums afstånd från bottenarne, afdelad i tvenne

rum. På sidan af denna cylinder är inledt ett ångrör med kran, hvarigenom vattnet uppvärms till passande temperatur.

Efter det apparaten är uppställd på sin plats, väl rengjord, locken tillskrufvade och ledningsrören för mjölk och ånga tillkopplade, fylles cylindern med vatten genom röret för kondensationsvattnets afgång. Härpå påsläppes ånga, och då apparaten kännes handvarm, c:a 40° C., påsläppes mjölken så småningom och afläses dess temperatur å termometern. Genom reglering af ångkranen är nu lätt att hastigt ställa vattnets temperatur så, att den afgående mjölken får passande värmegrad för separering eller centrifugering. Då all mjölk genomgått apparaten, påsläppes ytterligare 3 à 4 kannor separerad mjölk, för att utdrifva den i apparaten qvarvarande oskummade mjölken. Efter slutadt arbete afstänges ångan, den i apparaten varande mjölken urtappas, locken öppnas och apparaten borstas och spolats noga öfver allt. Vattnet behöfver ej urtappas för hvarje gång, endast så ofta som apparaten skall flyttas, emedan det vatten, som finnes, är destilleradt och således alldeles rent och för öfrigt ombytes af sig sjelf hvarje gång apparaten arbetar.

Apparaten är äfven afsedd att i samband med efterstående mjölkkyllare användas för pasteurisering och arbetar och behandlas såsom förut säges.

Utställde apparat är beräknad för uppvärmning af c:a 500 kannor = 1,300 liter från $+ 5^{\circ}$ C. till $+ 25^{\circ}$ C., eller c:a 200 kannor = 520 liter från $+ 5^{\circ}$ C. till $+ 70^{\circ}$ C., allt pr timme.

Pris pr st. Kr. 100.

Mjölkkylare, bestående af ett system öfver hvarandra horisontalt liggande, utvändigt förtennade koppartuber, som kommunicera med hvarandra genom kanaler i sidostyckena, så att vattnet, som ingår i undre tuben, tvingas att genomgå alla tuberna, den ena efter den andra, innan det utgår vid öfra tuben. Mjölken eller grädden, som skall afkylas, fördelas öfver hela apparatens bredd genom den öfver samma sittande rännan, hvars undre kant är genomborrad med en mängd fina hål. Vätskan rin- ner nu i ett tunnt lager öfver den ena tuben efter den andra och då, såsom förut nämdes, kylvattnet ingår nedifrån för att utrinna öfverst, träffar eller möter mjölken, i mån som den ned- rinner, allt kallare vatten och hopsamlas slut- ligen fullt afkyld i den under apparaten sit- tande rännan, hvarifrån den uppsamlas i pas- sande transportkärl.

Utställde apparat af 2 fots = 600 mm. längd är tillräcklig afkyla c:a 200 kannor = 520 liter från $+ 25^{\circ}$ C. till kylvattnets egen temperatur pr timme.

Pris pr st. Kr. 125.

Ritning till mejerianläggning för afverkning af c:a 400 à 800 kannor mjölk pr dag.

Ritning till mejerianläggning för afverkning af c:a 1,000 à 2,000 kannor mjölk pr dag, i förening med gröpqvarn och mindre badinrättning.

Kostnadsförslag för komplett maskineri jemte uppsättning lemnas pr omgående efter uppgift om den största mängd mjölk, mejeriet beräknas skola afverka pr dag, samt om vattenkällans läge i förhållande till byggnadsplatsen och om vattnet ingår genom eget tryck eller skall uppfordras med pump, derjemte vattenytans vertikala höjd öfver eller under mejeriets golf.

Äfven för ångturbin och vattenkraftsmejerier lemnas kostnadsförslag efter erhållande af förestående uppgifter, dervid dock fordras för vattenkraftsmejerier ytterligare uppgift om falllets höjd samt vattentillgång pr minut eller timme.

13:de sektionen.

Ångpanna, inmurningstubular om 6 fots längd, 2' 9" diameter och 110 fots eldyta, tillverkad af 1:ma svensk bessemer-stålplåt, försedd med 14 st. ståltuber af 3½ tums diameter samt kallvattenprofvad med 125 skålpunds tryck pr qv.-v.-t. Pannan armeras med fjederbelastad säkerhetsventil, som arbetar noggrant på ett differenstryck af 2½ skålp., manometer, glasrör och profvarkransställ, matareventil, utblåsningsbottenkran och ångpåsläppningsventil. Derjemte följer eldstads- och sotluckor, roster med bärjern, spjell, eldtyg, murankare och nödiga skrufnycklar.

Pris pr st. Kr. 875.

Ångmaskin "PANTER" om 4 nom. hästkrafter att anbringas å muradt fundament. Maskinen är försedd med variabel, äfven under gång ställbar expansionsinrättning, matarepump och regulator samt komplett armatur, olj- och talgkannor jemte nödiga skrufnycklar och ankarbultar med brickor.

Som det visat sig, att vid mejerier i allmänhet mjölmängden så småningom ökar sig

vida utöfver den vid anläggningen beräknade mjölmängden, så att den kraft, som då erfordrades, blir omsider för liten, hafva vi konstruerat våra liggande s. k. "Panter"-maskiner med variabel expansion, för att vid mejerianläggningen kunna anskaffa en i alla händelser tillräckligt stor maskin, men dock sådan, att dess kraft och i samband dermed ång- och bränsleförbrukningen kan nedsättas till det för tillfället erforderliga behovet. Den fördyrade anläggningskostnaden motväges många gånger af den besparing, som uppstår, då vid mejeriets utvidgning tillräcklig kraft finnes disponibel, så att ej då utbyte eller ny maskin behöfver anskaffas. Som mejerimaskinerna derjemte i allmänhet skötas af ej maskinkunnig personal, var nödvändigt göra expansionen så lätt omställbar som möjligt och derjemte sådan, att den kunde direkt afläsas när som helst. Vi tro oss till fullo vunnit detta mål utan maskinens synnerliga fördyrande i här visade konstruktion, der man blott behöfver vrida på ett ratthjul för att förändra cylinderns ångfyllning från $\frac{1}{4}$ till $\frac{3}{4}$ af slagets längd, och kraftutvecklingen samt ång- och bränsleförbrukningen i proportion derefter. En visare, som löper öfver en graderad skifva, angifver ångfyllningens storlek i hvarje olika läge.

För att för mejeristen eller den person, som sköter ångmaskinen, möjliggöra att utan hjälp

af maskinarbetare borttaga vid slitning uppstående stötar i lager och bultar, äro de förra försedda med flera mellanlägg, som efter behof kunna borttagas och de senare med metalltärningar och kilar, som lätt kunna ansättas efter slitningen.

Exponerade maskin har cylinder med $6\frac{5}{8}$ tums diameter och $10\frac{1}{8}$ tum slag och indicerar vid 60 skålp. ångtryck och 150 slag pr minut med $\frac{1}{2}$ expansion 12 hästkrafter.

Pris pr st. Kr. 900.

Turbin, »Eclipse», efter amerikansk konstruktion, gifver en nyttig effekt af ända till 85 proc. af naturkraften och är sålunda ytterst vattensparande. Den är derjemte lätt att anbringa för olika ändamål och fallhöjder, lättskött och prisbillig samt varaktig. Turbiner efter detta system hafva varit i gång sedan 1876 utan att behöfva någon reparation.

Här utställde »Eclipse»-turbin har 20 tums löphjul.

Pris Kr. 300.

14:de sektionen.

Mergeluppforderingsverk för hästkraft. Denna apparat består af trenne delar, neml. en kran eller hiss, en hästvandring med linkorg och den lina med tunna, som förbinder båda förstnämde. Kranen placeras uppe på den fasta marken vid randen af mergelgrafven, så att kranarmen räcker ut öfver kanten, och belastas ramen å marken med sten eller annan lämplig tyngd. Vandringen placeras på lämpligt ställe och afstånd derifrån, så att hästbanan går fritt för kranen och dess svängningsområde samt fastkilas med i jorden slagna pålar. Linan, som förmedlar kraftens öfverföring, är af mjuk, galvaniserad 1:ma ståltråd och böjer sig, utan att deraf ansträngas eller förderfvas, öfver å kranen anbringade linslifvor. För att kunna svänga kranen i olika riktningar, ledes linan genom kranpivotens centrum ned till marken och öfver en der anbringad linslifva till vandringens linkorg. Vandringens linkorg är med kugghjulsutvexling och friktionsinrättning kopplad till dragbommen och kan med lätthet manövreras af körsvennen. Tillfölje denna anordning behöfver dragaren blott gå åt ett håll,

och nedfiras korgen när som helst och med hvad hastighet som helst af körsvennen. När tunnan är upphissad till lagom höjd, stannas dragaren och kranen svänges, så att tunnan kommer öfver lastkärnan eller upplagsplatsen. De å tunnan sittande hakarne upplyftas, hvarvid tunnan öppnar sig och mergeln eller jorden utfaller. Tunnan hopslås derpå, hakarne påläggas; kranen vrides med tunnan ut öfver grafven och nedfiras. En ny tunna är under tiden, medan den första upphissades, tömdes och nedfirades, fylld och fasthånges vid linan, hvarpå dragaren åter sättes i gång och förfäres såsom förut.

Häri genom vinnes, att dragarne aldrig behöfva gå ned i mergelgrafvarne med dess ofta dåliga och tunga uppkörsvägar, att mindre fara uppstår för de i mergelgrafven arbetande, att mergelupptagning kan ske från hvad djup och nästan vid hvad tid som helst, att större lass kunna köras och tillfölje häraf större quantiteter erhållas på kortare tid än hvad eljest är möjligt.

Hissinrättningen är beräknad för last af 600 kilogram.

Pris pr st. Kr. 250.

Hästräfsa, "Tiger", sjelfafläggande, med 34 klor, är tillverkad af 1:ma askträ med axel af $1\frac{1}{2}$ tums kallvalsadt stål samt oljehärdade klor.

Sparrhjul, äfvensom öfriga gjutgodsdelar, hvilka äro utsatta för större påkänning, äro aducerade. Oaktadt sin stora bredd, 10 fot, besitter räfsan tillfölje axelträets stagnering stor styfhet och går lätt för en häst. Afläggningen kan, liksom å öfriga räfsor, äfven regleras för hand af körsvennen.

Pris pr st. Kr. 115.

lar, hvilka
ducerade.
ter räfsan
et och går
liksom å
d af kör-

Halmstads Gjuteri-Aktiebolag

rekommenderar sina tillykningar af:

Ångslupar, Ångmaskiner och Ångpumpor, Ångpannor, Ångpanne-armatur, Verktygsmaskiner, Sågverk, Qvarnverk, Vinhar, Axelledningar med Bemskitvor och lagar af nyaste konstruktion, Maskinerier till gylntsträckningar för glasbruk eller nyaste förädlade konstruktion. Byggnadsgods: Pelare, Bårjelkar såväl af smidjern som gjutjern, Trappor, spiralformiga och raka, Balkonger med Konsoler, Port- och Dörrgaller, Fönster för väggar, tak och kallare, Luftgaller och Ventilator, dörröppnare till kassahvalf och kallare, Stuprör, Takryggningar m. m. Spisar och kaminer, Öfver, Strykugnar, Strykjern, Pressjern, Eldstadnuckor, Sotluckor, Spishällar, Stökugnar, Kaminrör o. m. m.

Lokomobiler och Ångtröskverk.

Landsbruksredskap och Maskiner: Plogar, Harvar, Ringelvärtar med 37, 35, 33, 31, 29 valsar, Skogsströmsningsmaskiner, Kottströmsningsmaskiner för sådd såväl på drill som å slät mark, Håständeringar för 1, 2 och 4 dragare af ny konstruktion med hel jernstol och s. k. kanonlager, Tröskverk för 2 och 4 dragare, med och utan halmstier, Söderrensare, Hjulbassor, Ställkrubbor, Hölläckar, Ploggods m. m.

Pumpor, flere slag och dimensioner, galvaniserade och ogalvaniserade Smidjernsrör och fördelar, Gjutjernsrör och fördelar, Slangar af hampa och gummi, Slangkopplingar, Strålrör m. m.

TRÄDGÅRDS-Bord, Sofor, Stolar, Skåpet, GRAF-Staket, Kors, Monument.

Vattenledningsartiklar.

Specialitet: Mejeriemaskiner: Smörjernor för maskin-, häst- och handkraft, Smörbälmingsmaskiner, Mjölkförvarmare, Pasturapparer, Mjölkfylare, Ostkar, vanliga och s. k. amerikanska, Ostqvarnar, Ostpressar, ängerytor och ängkaminer m. m.

Rimningar och kostnadsförlägg för kompletta mejerianläggningar på begäran.

Reparationsarbeten af alla slag verkställas skyndsamt och till billigaste pris samt för öfrigt allt hvad till en väl ordnad Gjuteri- och Mek. verkstadsrörelse hörer.

Priskuranter Franco.